

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 176 (XX) — Nr. 31

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 15 ianuarie 2008

SUMAR

Nr.	Pagina	Pagina
DECRETE		
200. — Decret pentru desemnarea unui membru al Guvernului ca ministru interimar	1	și (4) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței 6–8
DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE		
Decizia nr. 1.137 din 4 decembrie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, ale art. 86 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului și ale art. II pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2005 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 119/2001 privind unele măsuri pentru privatizarea Societății Comerciale Combinatul Siderurgic „Sidex” — S.A. Galați și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului	1	Decizia nr. 1.139 din 4 decembrie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 38 alin. (2) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale 8–9
Decizia nr. 1.138 din 4 decembrie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 pct. 1 lit. a) și pct. 6, ale art. 31 alin. (1) și ale art. 33 alin. (1), (2)	2–5	Decizia nr. 1.140 din 4 decembrie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 77, art. 80, art. 164 alin. (3) și art. 180 din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale 10–12
		Decizia nr. 1.162 din 11 decembrie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 80 din Legea nr. 164/2001 privind pensiile militare de stat 12–13
		Decizia nr. 1.163 din 11 decembrie 2007 referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 61 ¹ din Codul de procedură penală 14–16

DECRETE

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

pentru desemnarea unui membru al Guvernului
ca ministru interimar

În temeiul prevederilor art. 94 lit. c), art. 100 alin. (1), art. 106 și ale art. 107 alin. (4) din Constituția României, republicată, precum și ale art. 9 alin. (2) din Legea nr. 90/2001 privind organizarea și funcționarea Guvernului României și a ministerelor, cu modificările și completările ulterioare, ca urmare a demisiei din funcția de ministru al justiției a domnului Tudor-Alexandru Chiuariu și având în vedere propunerea primului-ministru,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Se desemnează domnul Teodor Viorel Meleşcanu, ministrul apărării, în funcția de ministru interimar al justiției.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
TRAIAN BĂSESCU

București, 15 ianuarie 2008.
Nr. 200.

DECIZII ALE CURȚII CONSTITUȚIONALE**CURTEA CONSTITUȚIONALĂ****DECIZIA Nr. 1.137**

din 4 decembrie 2007

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, ale art. 86 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului și ale art. II pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2005 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 119/2001 privind unele măsuri pentru privatizarea Societății Comerciale Combinatul Siderurgic „Sidex” — S.A. Galați și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Ion Tiucă	— procuror
Patricia Marilena Ionea	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, ale art. 86 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului și ale art. II pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2005 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 119/2001 privind unele măsuri pentru privatizarea Societății Comerciale Combinatul Siderurgic „Sidex” — S.A. Galați și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului, excepție ridicată de Gheorghe Panțuru și Spirache Neață în Dosarul nr. 425/59/2007 al Curții de Apel Timișoara — Secția comercială.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de admitere a excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 85/2006. În acest sens, arată că acest text de lege nu asigură condițiile unui proces echitabil față de acele persoane care sunt introduse în procedura insolvenței ulterior deschiderii acesteia și care sunt citate direct prin Buletinul procedurilor de insolvență, deși nu au calitatea de comerciant. În ceea ce privește dispozițiile art. 86 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 și ale art. II pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2005, pune concluzii de respingere ca neîntemeiată a excepției de neconstituționalitate a acestor texte de lege, sens în care invocă jurisprudența în materie a Curții Constituționale.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 18 iunie 2007, pronunțată în Dosarul nr. 425/59/2007, **Curtea de Apel Timișoara — Secția**

comercială a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 7 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, ale art. 86 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului și ale art. II pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2005 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 119/2001 privind unele măsuri pentru privatizarea Societății Comerciale Combinatul Siderurgic „Sidex” — S.A. Galați și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului. Excepția a fost ridicată de Gheorghe Panțuru și Spirache Neață cu prilejul soluționării recursului formulat de Autoritatea pentru Valorificarea Activelor Statului împotriva Încheierii din 15 ianuarie 2007, pronunțată de judecătorul-sindic în Dosarul nr. 6.297/2006 al Tribunalului Arad, având ca obiect suspendarea procedurii insolvenței.

În motivarea excepției autorii acesteia susțin, în esență, că art. 7 din Legea nr. 85/2006 este contrar dreptului de acces liber la justiție și dreptului la un proces echitabil, întrucât impun unei persoane fizice, care nu are calitatea de comerciant, obligația de a se abona la Buletinul procedurilor de insolvență și de a urmări toate numerele acestui buletin pentru a vedea dacă a fost acționat în justiție de o terță persoană. Această sarcină o consideră a fi excesivă, în contradicție cu ideea de inviolabilitate a proprietății, nejustificată de protejarea unui interes legitim și nepăstrând un just echilibru între interesele generale ale societății și interesele particulare ale individului. De asemenea, arată că, din cauza prevederilor insuficient de clare ale textelor criticate, instanțele de judecată nu mai comunică niciun înscris depus de părți la dosar decât prin intermediul acestui buletin, astfel că nu mai poate fi formulată o apărare corespunzătoare. În ceea ce privește art. 86 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998, arată că acesta este contrar dreptului la un proces echitabil, sub aspectul asigurării egalității de arme a părților, întrucât prevede doar pentru AVAS beneficiul scutirii de taxe de timbru, timbru judiciar, cauțiuni și orice alte taxe, iar nu și pentru partea adversă. Art. II pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2005 este contrar art. 115 alin. (4) și (6) din Constituție, deoarece, după cum se arată în nota de fundamentare a acestei ordonanțe, scutirea AVAS de la plata taxelor judiciare ar fi trebuit să aibă un caracter temporar, iar nu permanent, și, mai mult, nu este justificată de existența unei situații extraordinare. De asemenea, arată că legislația Uniunii Europene și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului

nu împărtășesc ideea creării unei situații privilegiate instituțiilor de stat în raport cu cetățenii Uniunii.

Curtea de Apel Timișoara — Secția comercială consideră că excepția de neconstituționalitate a art. 7 din Legea nr. 85/2006 este întemeiată, acest text de lege fiind contrar dreptului de acces liber la justiție. În legătură cu aceasta, arată și că dreptul la un proces echitabil presupune, în concordanță cu dreptul la apărare, încunoștințarea oricărei persoane în mod cert despre existența unui litigiu în care este implicat, într-o modalitate și într-un termen rezonabile pentru a nu fi prejudiciate drepturile. Cât privește excepția de neconstituționalitate a celorlalte două texte de lege referitoare la scutirea AVAS de plata taxelor judiciare, arată că aceasta este neîntemeiată.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată. Astfel, în ceea ce privește critica de neconstituționalitate a art. 7 alin. (1) din Legea nr. 85/2006, arată că citarea părților prin Buletinul procedurilor de insolvență este justificată de necesitatea facilitării și asigurării celerității în desfășurarea procedurii insolvenței, iar specificul acestei proceduri justifică tratamentul juridic diferențiat sub aspectul citării părților. De asemenea, consideră că este asigurat accesul liber la justiție, de vreme ce fiecărui creditor i se comunică, conform Codului de procedură civilă, sentința de deschidere a procedurii și notificarea în care sunt precizate toate termenele procedurale, iar persoanele interesate pot accesa prin intermediul site-ului Oficiului Național al Registrului Comerțului o serie de informații utile privind debitorii împotriva cărora s-a deschis procedura insolvenței. Tarifele percepute pentru achiziționarea buletinului sunt justificate de necesitatea de a acoperi costurile de editare/publicare a acestuia ori de întreținerea și dezvoltarea sistemului informatic prin care acesta este făcut public. În ceea ce privește art. 86 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 și art. II pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2005, invocând considerentele reținute de Curtea Constituțională în materie, apreciază că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată.

Avocatul Poporului consideră că art. 7 din Legea nr. 85/2006 este contrar dispozițiilor art. 16, ale art. 4 alin. (2) și ale art. 124 din Constituție, instituind o discriminare pe criteriul averii, fără a exista o motivare obiectivă și rezonabilă. Astfel, lipsa posibilităților materiale de a plăti taxele care asigură accesul la Buletinul procedurilor de insolvență creează premisele acestei discriminări, restrângând în același timp accesul liber la justiție. Restrângerea acestor drepturi nu este justificată nici de existența cauzelor prevăzute la art. 53 din Constituție. Cât privește celelalte texte de lege criticate de autorul excepției, consideră că acestea sunt constituționale.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au transmis punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege

criticate, prevederile Constituției, precum și Legea nr.47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 7 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 359 din 21 aprilie 2006, și ale art. 86 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 948 din 24 decembrie 2002, așa cum a fost modificat prin art. II pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2005 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 119/2001 privind unele măsuri pentru privatizarea Societății Comerciale Combinatul Siderurgic „Sidex” — S.A. Galați și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 469 din 2 iunie 2005 și aprobată prin Legea nr. 294/2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 959 din 28 octombrie 2005. În sfârșit, autorii excepției critică și separat, pentru motive de neconstituționalitate extrinsecă, dispozițiile art. II pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2005.

Textele de lege criticate au următoarea redactare:

— Art.7 din Legea nr. 85/2006: „(1) *Citarea părților, precum și comunicarea oricăror acte de procedură, a convocărilor și notificărilor se efectuează prin Buletinul procedurilor de insolvență. Comunicarea citațiilor, a convocărilor și notificărilor față de participanții la proces, al căror sediu, domiciliu sau reședință se află în străinătate, este supusă dispozițiilor Codului de procedură civilă, cu modificările și completările ulterioare. Buletinul procedurilor de insolvență va fi realizat și în formă electronică.*

(2) *În procedurile contencioase reglementate de prezenta lege vor fi citate în calitate de părți numai persoanele ale căror drepturi sau interese sunt supuse spre soluționare judecătorului-sindic, în condiții de contradictorialitate. În toate celelalte cazuri se aplică dispozițiile din Codul de procedură civilă referitoare la procedura necontencioasă, în măsura în care nu contravin unor dispoziții exprese prevăzute de prezenta lege.*

(3) *Prin excepție de la prevederile alin. (1) se vor realiza, conform Codului de procedură civilă, comunicarea actelor de procedură anterioare deschiderii procedurii și notificarea deschiderii procedurii. Pentru creditorii care nu au putut fi identificați în lista prevăzută la art. 28 alin. (1) lit. c), procedura notificării prevăzute la art. 61 va fi considerată îndeplinită dacă a fost efectuată prin Buletinul procedurilor de insolvență.*

(4) *În cazul în care debitorul este o societate tranzacționată pe o piață reglementată, judecătorul-sindic va comunica Comisiei Naționale a Valorilor Mobiliare hotărârea de deschidere a procedurii.*

(5) *Formatul și conținutul-cadru ale actelor care se publică în Buletinul procedurilor de insolvență și ale dovezii privind îndeplinirea procedurii de citare, convocare, notificare și comunicare se stabilesc prin ordin al ministrului justiției și sunt utilizate în mod obligatoriu de toți participanții la procedură.*

(6) *Notificările, cu excepția cazului în care sarcina notificării aparține altor organe care aplică procedura, și convocările*

prevăzute de prezenta lege cad în sarcina administratorului judiciar sau a lichidatorului, după caz.

(7) Creditorii care au înregistrat cereri de admitere a creanțelor sunt prezumați că au în cunoștință termenele prevăzute la art. 62 ori la art. 107, 108 sau 109, după caz, și nu vor mai fi citați.

(8) În vederea publicării citațiilor, convocărilor și notificărilor actelor de procedură efectuate de instanțele judecătorești, după deschiderea procedurii prevăzute de prezenta lege, se editează Buletinul procedurilor de insolvență, publicație editată de Oficiul Național al Registrului Comerțului.

(9) Publicarea actelor de procedură sau, după caz, a hotărârilor judecătorești în Buletinul procedurilor de insolvență înlocuiește, de la data publicării acestora, citarea, convocarea și notificarea actelor de procedură efectuate individual față de participanții la proces, acestea fiind prezumate a fi îndeplinite la data publicării.”;

— Art. 86 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998, așa cum a fost modificat prin art. II pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2005: „Cererile formulate de A.V.A.S. și orice alte acte procedurale efectuate de și pentru aceasta în orice fel de cauze sunt scutite de taxe de timbru, timbru judiciar, cauțiuni și orice alte taxe.”

Autorii excepției consideră că textele de lege criticate sunt contrare următoarelor prevederi constituționale: art. 16 alin. (1) și (2) referitor la egalitatea în drepturi; art. 21 privind dreptul de acces liber la justiție; art. 24 referitor la dreptul la apărare; art. 44 alin. (1) și (2) privind garantarea și ocrotirea dreptului de proprietate și a proprietății private; art. 53 privind restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți; art. 124 referitor la înfăptuirea justiției; art. 127 privind caracterul public al ședințelor de judecată; și art. 115 alin. (4) și (6) privind condițiile de emitere a ordonanțelor de urgență. De asemenea, critică textele de lege și prin prisma art. 20 din Constituție raportat la prevederile art. 6 paragraful 1 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și ale art. 1 din primul Protocol adițional la Convenție.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că art.7 alin.(1) din Legea nr.85/2006 prevede că citarea părților și comunicarea actelor de procedură, a convocărilor și a notificărilor se vor realiza prin Buletinul procedurilor de insolvență. Această prevedere are în vedere actele de procedură ulterioare deschiderii procedurii insolvenței și, potrivit alin. (2) al aceluiași articol, se aplică tuturor acelor persoane „ale căror drepturi sau interese sunt supuse spre soluționare judecătorului-sindic, în condiții de contradictorialitate”.

Anterior începerii procedurii, comunicarea actelor de procedură se face potrivit dispozițiilor Codului de procedură civilă. De asemenea, potrivit art. 7 alin. (3) coroborat cu art. 61 alin. (1) din Legea nr. 85/2006, notificarea deschiderii procedurii insolvenței se va face către creditori, debitor și oficiul registrului comerțului sau, după caz, registrul societăților agricole ori alte registre conform prevederilor Codului de procedură civilă, publicându-se totodată, conform prevederilor art. 61 alin. (3), într-un ziar de largă circulație și în Buletinul procedurilor de insolvență.

Excepție de la această notificare vor face doar creditorii ce nu au putut fi identificați și debitorii al căror sediu nu este cunoscut, pentru care notificarea se va face doar prin Buletinul procedurilor de insolvență.

Curtea observă, așadar, că legea instituie măsuri deosebite pentru ca părțile implicate în procedura insolvenței, respectiv debitorii și creditorii, să se bucure de o informare corectă a situației lor juridice, inclusiv prin notificarea potrivit regulilor de drept comun, astfel încât, ulterior deschiderii procedurii, aceștia să își poată exercita dreptul la apărare și dreptul la un proces echitabil.

Faptul că, ulterior deschiderii procedurii insolvenței, persoanele notificate vor fi citate și li se vor comunica actele de procedură prin intermediul Buletinului procedurilor de insolvență nu poate fi privit ca aducând atingere dreptului la apărare. Astfel, potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, legiuitorul se bucură de atributul exclusiv de a stabili normele de procedură, putând să instituie prevederi speciale, derogatorii de la dreptul comun, în vederea unor situații specifice. Astfel, prevederile art. 7 alin. (1) din Legea nr. 85/2006 își găsesc justificarea în specificul procedurii insolvenței, care presupune un număr foarte mare de părți și o mare diversitate de acte procedurale de natură să îngreuneze mult desfășurarea procedurii, și apare ca o măsură specială prin care se asigură soluționarea cu celeritate a cauzelor.

Autorii excepției ridică însă problema dacă aceste norme speciale de procedură sunt în măsură să asigure exercitarea dreptului la apărare și dreptul la un proces echitabil și pentru acele persoane împotriva cărora se vor formula acțiuni ulterior deschiderii procedurii insolvenței și ale căror drepturi și interese vor fi supuse spre soluționare judecătorului-sindic. Este, spre exemplu, situația persoanelor a căror răspundere poate fi angajată, potrivit art. 138 din Legea nr. 85/2006, pentru cauzarea stării de insolvență a debitorului și care pot fi atât membri ai organelor de supraveghere sau de conducere a societății, dar și alte persoane, cât și situația unor terți dobânditori ai unor bunuri sau valori ale debitorului, potrivit art. 80 din aceeași lege, terți care pot fi de rea-credință sau de bună-credință. Din redactarea art. 7 alin. (1) și (3) din Legea nr. 85/2006, rezultă că aceste persoane vor fi citate prin intermediul Buletinului procedurilor de insolvență, fără nicio comunicare prealabilă a actelor de procedură potrivit Codului de procedură civilă.

Curtea observă că aceste persoane pot avea sau nu calitatea de comerciant, astfel că nu se poate justifica obligația tuturor acestora de a urmări Buletinul procedurilor de insolvență doar pentru simplul motiv că au încheiat un act juridic cu o persoană care poate fi supusă procedurii insolvenței, cerința textului de lege fiind excesivă în acest caz.

Încălcarea dreptului la apărare este cu atât mai evidentă cu cât în cazul debitorilor și creditorilor legea instituie trei modalități de notificare a deschiderii procedurii, inclusiv potrivit Codului de procedură civilă.

Așa cum s-a arătat și mai sus, instituirea unor proceduri speciale, ținând cont de specificul procedurii, nu poate fi privită ca aducând atingere dreptului la apărare sau dreptului la un proces echitabil. Cu toate acestea, în măsura în care realizarea drepturilor constituționale este condiționată de existența unor cerințe excesive, nejustificate în mod obiectiv sau rațional, respectivele norme de procedură sunt neconstituționale, încălcând în egală măsură dreptul la apărare și prevederile art. 53 din Constituție, referitor la restrângerea exercițiului unor drepturi sau libertăți.

În consecință, Curtea apreciază că art. 7 din Legea nr. 85/2006 este neconstituțional în măsura în care este

interpretat în sensul că persoanele împotriva cărora se va deschide o acțiune potrivit dispozițiilor acestei legi ulterior deschiderii procedurii insolvenței se vor cita direct prin Buletinul procedurilor de insolvență, fără a beneficia de o primă comunicare a actelor de procedură potrivit Codului de procedură civilă, asemănător soluției consacrate pentru debitor și creditorii.

În ceea ce privește critica de constituționalitate a prevederilor art. 86 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998, Curtea observă că acest text de lege a mai fost supus controlului de constituționalitate în raport cu aceleași critici și aceleași dispoziții constituționale. Astfel, prin Decizia nr. 853 din 28 noiembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 31 din 17 ianuarie 2007, Curtea, invocând dispozițiile art. 139 alin. (1) din Constituție, a arătat că „este atributul exclusiv al legiuitorului să prevadă inclusiv scutirea instituțiilor publice implicate în procesul de privatizare de la plata taxelor de timbru și a celorlalte taxe, având în vedere interesul general pe care-l prezintă aceste instituții publice. În plus, această scutire își are justificarea în strânsa legătură cu bugetul de stat (alimentat, printre altele, și prin încasarea taxelor judiciare) a acțiunilor în justiție promovate de acestea în interes public”.

Cu același prilej, Curtea a reținut și că „scutirea instituțiilor publice implicate în procesul de privatizare de la plata taxelor de timbru și a celorlalte taxe nu este de natură să contravină niciunui din principiile statuate în art. 21 alin. (3) și art. 124 alin. (1) și (2) din Constituție [...], întrucât, în cadrul procesului, ambele părți beneficiază de toate drepturile și garanțiile procesuale care condiționează într-o societate democratică

procesul echitabil, judecat într-un termen rezonabil de către o instanță independentă, imparțială și stabilită prin lege”.

În ceea ce privește constituționalitatea art. II pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2005, Curtea reține că, în măsura în care pentru domeniul principal de reglementare sunt întrunite condițiile de stare extraordinară și de urgență a reglementării, faptul că actul normativ cuprinde și o normă adiacentă care nu se circumscrie notei de fundamentare sub aspectul caracterului temporar al aplicării, dar are legătură cu domeniul reglementat, nu poate afecta constituționalitatea acestei norme sau a ordonanței de urgență.

De altfel, analizând constituționalitatea art. II pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2005 în raport cu aceleași dispoziții constituționale invocate ca și în prezenta cauză, prin decizia mai sus amintită Curtea a arătat că modificarea art.86 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 constă în înlocuirea sintagmei „în legătură cu valorificarea activelor bancare” cu sintagma „în orice fel de cauze” și a apreciat că această modificare a fost necesară și urgentă pentru că în urma transformării Agenției pentru Valorificarea Activelor Bancare în Agenția pentru Valorificarea unor Active ale Statului s-au lărgit și diversificat atribuțiile sale, ca și procesele în care este implicată, impunându-se extinderea sferei scutirilor.

Întrucât în cauză nu au intervenit elemente noi, de natură a reconsidera jurisprudența Curții Constituționale, soluția și considerentele acestei decizii își mențin valabilitatea și în prezenta cauză.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr.47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

1. Admite excepția de neconstituționalitate ridicată de Gheorghe Panțuru și Spirache Neață în Dosarul nr. 425/59/2007 al Curții de Apel Timișoara — Secția comercială și constată că dispozițiile art. 7 din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței sunt contrare art. 24 și art. 53 din Constituție, în măsura în care se interpretează că prima comunicare a actelor de procedură către persoanele împotriva cărora se promovează o acțiune în temeiul dispozițiilor Legii nr. 85/2006, ulterior deschiderii procedurii insolvenței, se realizează numai prin Buletinul procedurilor de insolvență, iar nu și potrivit dispozițiilor Codului de procedură civilă.

2. Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 86 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului și ale art. II pct. 2 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 43/2005 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 119/2001 privind unele măsuri pentru privatizarea Societății Comerciale Combinatul Siderurgic „Sidex” — S.A. Galați și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 51/1998 privind valorificarea unor active ale statului, excepție ridicată de aceiași autori în același dosar al Curții de Apel Timișoara — Secția comercială.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 4 decembrie 2007.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Patricia Marilena Ionea

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.138
din 4 decembrie 2007

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 pct. 1 lit. a) și pct. 6, ale art. 31 alin. (1) și ale art. 33 alin. (1), (2) și (4) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Ion Tiucă	— procuror
Patricia Marilena Ionea	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 pct. 1 lit. a) și pct. 6, ale art. 31 alin. (1) și ale art. 33 alin. (1), (2) și (4) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, excepție ridicată de Societatea Comercială „Independence Tour” — S.R.L. din Brașov în Dosarul nr. 3.295/62/2006 al Tribunalului Brașov — Secția comercială — Judecătorul-sindic.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, considerând că textele de lege criticate nu contravin dispozițiilor constituționale invocate de autorul excepției.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 20 iunie 2007, pronunțată în Dosarul nr. 3.295/62/2006, **Tribunalul Brașov — Secția comercială — Judecătorul-sindic a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 pct. 1 lit. a) și pct. 6, ale art. 31 alin. (1) și ale art. 33 alin. (1), (2) și (4) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței.** Excepția a fost ridicată de Societatea Comercială „Independence Tour” — S.R.L. din Brașov cu prilejul soluționării cererii formulate de creditoarea Societatea Comercială „Chimofarm” — S.R.L. din Roman pentru deschiderea procedurii insolvenței împotriva autorului excepției de neconstituționalitate.

În motivarea excepției autorul acesteia susține, în esență, că textele de lege criticate sunt contrare dreptului la un proces echitabil, întrucât, prin instituirea unei prezumții de insolvență, creează o situație nefavorabilă debitorului care va trebui să probeze inexistența stării de insolvență. De asemenea, consideră că art. 3 pct. 6 din Legea nr. 85/2006 reprezintă un temei de drept suplimentar, nejustificat, pus la îndemâna creditorului pentru valorificarea drepturilor sale, deși acesta mai are la dispoziție și alte instrumente juridice pentru valorificarea pretențiilor sale, precum Ordonanța Guvernului nr. 5/2001 și prevederile Codului civil. În sfârșit, consideră că dreptul la un proces echitabil este încălcat și prin decăderea debitorului din dreptul de a solicita reorganizarea judiciară după ce a contestat starea de insolvență.

Tribunalul Brașov — Secția comercială — Judecătorul-sindic arată că instituirea prezumției de insolvență are ca justificare necesitatea asigurării celerității acestei proceduri, precum și faptul că pentru debitor este mult mai facil să

dovedească inexistența stării de insolvență decât pentru creditor să probeze existența acesteia. De asemenea, arată că definirea creditorilor care pot să solicite deschiderea procedurii insolvenței nu este contrară dispozițiilor constituționale. În ceea ce privește art. 31 alin. (1) din Legea nr. 85/2006, arată că acesta nu face decât să reglementeze conținutul cererii de deschidere a procedurii insolvenței, fără a încălca dispozițiile constituționale invocate de autorul excepției. În sfârșit, referindu-se la art. 33 alin. (1), (2) și (4) din aceeași lege, judecătorul-sindic arată că debitorul are dreptul de a contesta deschiderea procedurii insolvenței, dar această contestație nu trebuie să aibă un scop șicanatoriu, respectiv pentru a tergiversa soluționarea cererii creditorului. Interdicția debitorului de a mai depune cerere de reorganizare este justificată de faptul că acesta avea posibilitatea de a opta în sensul recunoașterii stării de insolvență și de a cere reorganizarea sau de a contesta deschiderea procedurii insolvenței. Exprimarea opțiunii debitorului este un drept acordat de legiuitor acestuia în condiții de egalitate cu creditorul și care justifică cu evidență accesul la justiție.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatul Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată. În acest sens, arată că principiul constituțional al egalității în drepturi presupune un tratament egal unor persoane care se găsesc în situații juridice identice, or, constată că în procedura insolvenței debitorul, pe de o parte, și creditorii, pe de altă parte, nu se află pe poziții de egalitate și, în consecință, dispun de mijloace procesuale distincte pentru apărarea drepturilor și realizarea intereselor lor. Această procedură urmărește protejarea intereselor creditorilor, întrucât situația imposibilității acoperirii creanțelor scadente este o consecință a deficiențelor în conducerea societății, o culpă a debitorului. Instituirea prezumției de insolvență nu îl împiedică pe debitor să beneficieze de toate mijloacele și garanțiile procedurale legale care condiționează desfășurarea unui proces echitabil. De asemenea, interzicerea debitorului de a mai propune un plan de reorganizare după contestarea deschiderii procedurii insolvenței este justificată de necesitatea asigurării celerității în desfășurarea acestei proceduri, iar contestarea neîntemeiată a insolvenței poate fi privită ca o intenție de tergiversare a cauzei.

Avocatul Poporului consideră că textele de lege criticate sunt constituționale. Astfel, având în vedere art. 16 din Constituție, arată că debitorul, cu privire la care operează prezumția de insolvență, se află într-o situație diferită față de debitorii chemați în judecată în procedura dreptului comun, astfel că se justifică tratamentul juridic diferit. De asemenea, consideră că textele de lege criticate nu contravin dreptului de acces liber la justiție, sens în care arată că acest drept constituțional are caracter legitim numai în măsura în care este exercitat cu bună-credință, în limite rezonabile, cu respectarea drepturilor și intereselor în egală măsură ocrotite ale celorlalte subiecte de drept.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au transmis punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 3 pct. 1 lit. a) și pct. 6, ale art. 31 alin. (1) și ale art. 33 alin. (1), (2) și (4) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 359 din 21 aprilie 2006. Textul de lege criticat are următoarea redactare:

— Art. 3 pct. 1 lit. a) și pct. 6: „În înțelesul prezentei legi, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

1. *insolvența este acea stare a patrimoniului debitorului care se caracterizează prin insuficiența fondurilor bănești disponibile pentru plata datoriilor exigibile:*

a) *insolvența este prezumată ca fiind vădită atunci când debitorul, după 30 de zile de la scadență, nu a plătit datoria sa față de unul sau mai mulți creditori; [...]*

6. *prin creditor îndreptățit să solicite deschiderea procedurii insolvenței se înțelege creditorul a cărui creanță împotriva patrimoniului debitorului este certă, lichidă și exigibilă de mai mult de 30 de zile;*”

— Art. 31 alin. (1): „(1) Orice creditor îndreptățit să solicite deschiderea procedurii prevăzute de prezenta lege împotriva unui debitor prezumat în insolvență poate introduce o cerere introductivă, în care va preciza:

a) *cuantumul și temeiul creanței;*
b) *existența unei garanții reale, constituite de către debitor sau instituite potrivit legii;*
c) *existența unor măsuri asigurătorii asupra bunurilor debitorului;*

d) *declarația privind eventuala intenție de a participa la reorganizarea debitorului, caz în care va trebui să precizeze, cel puțin la nivel de principiu, modalitatea în care înțelege să participe la reorganizare.”;*

— Art. 33 alin. (1), (2) și (4): „(1) În termen de 48 de ore de la înregistrarea cererii creditorului îndreptățit să solicite deschiderea procedurii insolvenței, judecătorul-sindic va comunica cererea, în copie, debitorului.

(2) În termen de 10 zile de la primirea copiei, debitorul trebuie fie să conteste, fie să recunoască existența stării de insolvență. Dacă debitorul contestă starea de insolvență, iar contestația sa este ulterior respinsă, el nu va mai avea dreptul să solicite reorganizarea judiciară. [...]

(4) Dacă judecătorul-sindic stabilește că debitorul este în stare de insolvență, îi va respinge contestația și va deschide, printr-o sentință, procedura generală, situație în care un plan de reorganizare poate fi formulat numai de către administratorul judiciar sau de către creditorii deținând împreună sau separat minimum 20% din valoarea masei credale și numai dacă aceștia își exprimă intenția de a depune un plan în termenul prevăzut la art. 59 alin. (1), respectiv la art. 60 alin. (2).”

Autorul excepției consideră că textele de lege criticate sunt contrare următoarelor prevederi constituționale: art. 16 alin. (1) și (2) privind egalitatea în drepturi a cetățenilor și art. 21 privind dreptul la un proces echitabil.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, în ceea ce privește art. 3 pct. 1 lit. a) din Legea nr. 85/2006, acesta instituie, într-adevăr, o prezumție de insolvență pentru comerciantul debitor care nu stinge o datorie exigibilă după 30 de zile de la scadență. Instituirea acestei prezumții, cu consecința răsturnării probei în sarcina debitorului, este justificată însă de necesitatea asigurării celerității în desfășurarea procedurii insolvenței, principiu recunoscut pentru desfășurarea raporturilor de drept comercial, cât și de nevoia de a se evita obligația creditorului de a dovedi starea de insolvență, fapt ce ar fi imposibil în condițiile în care acesta nu are acces la documentele debitorului și la datele privind disponibilitățile bănești ale acestuia.

Cât privește critica art. 3 pct. 6 din Legea nr. 85/2006, Curtea observă că aceasta se întemeiază, de fapt, pe nemulțumirea autorului excepției cu privire la reglementarea procedurii insolvenței în măsura în care creditorii au la dispoziție și alte mijloace procedurale pentru satisfacerea drepturilor lor, inclusiv cele de drept comun.

În acest sens, Curtea reține că, potrivit art. 126 alin. (2) din Constituție, legiuitorul se bucură de atributul exclusiv de a stabili normele privind procedura de judecată, putând institui prevederi speciale în vederea reglementării unor situații deosebite. O situație deosebită o reprezintă și starea de insolvență cauzată de culpa debitorului constând în neplata unei creanțe certe, lichide și exigibile, având un anumit cuantum, într-un termen de 30 de zile și care, sub imperiul celerității specifice soluționării raporturilor comerciale, a impus adoptarea unei proceduri speciale ce are drept scop protejarea patrimoniului debitorului și reîntregirea acestuia, în cazurile în care a fost diminuat prin acte juridice frauduloase, urmărind, în același timp, valorificarea cu eficiență sporită a activelor debitorului, în vederea satisfacerii într-o măsură cât mai mare a creanțelor creditorilor.

Acest mod de reglementare este în perfect acord cu principiul constituțional al egalității în drepturi, care, după cum s-a statuat în numeroase rânduri în jurisprudența Curții Constituționale, nu presupune omogenitate, astfel încât situații diferite justifică instituirea unui tratament juridic diferențiat.

Examinând critica de neconstituționalitate a art. 31 alin. (1) din Legea nr. 85/2006, Curtea constată că autorul excepției nu a arătat sub ce aspect acest text de lege ar contraveni textelor constituționale invocate. Curtea Constituțională a mai analizat însă articolul de lege criticat în raport cu principiul constituțional al egalității în drepturi și cu dreptul de liber acces la justiție tot din perspectiva temeiurilor de neconstituționalitate invocate de un debitor în cadrul procedurii insolvenței. Astfel, prin Decizia nr. 312 din 29 martie 2007, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 301 din 7 mai 2007, Curtea, respingând excepția de neconstituționalitate ca neîntemeiată, a arătat că „creditorul este îndreptățit să acționeze pe orice cale legală pentru valorificarea creanțelor sale, iar dacă debitorul nu este în insolvență, își poate lichida oricând datoriile, prevenind deschiderea ori determinând închiderea acestei proceduri, astfel încât principiul ocrotirii în mod egal a proprietății private este pe deplin aplicabil atât în privința proprietății debitorului, cât și a creanțelor creditorilor.”

În sfârșit, cu privire la critica de neconstituționalitate a art. 33 alin. (1), (2) și (4) din Legea nr. 85/2006, Curtea constată că aceasta are în vedere, de fapt, doar interzicerea debitorului de a mai solicita reorganizarea judiciară după ce anterior a contestat existența stării de insolvență, iar contestația i-a fost respinsă.

În legătură cu aceasta, Curtea reține că garantarea libertății economice trebuie să aibă loc, în mod egal, pentru toți cei care desfășoară o activitate economică. Astfel, garantarea drepturilor comercianților debitori nu poate aduce prejudicii drepturilor creditorilor. Prin urmare, limitarea exercițiului unor drepturi ale

debitorilor care nu și-au exercitat voluntar obligațiile de plată apare ca justificată cu prilejul desfășurării procedurii insolvenței ce urmărește tocmai acoperirea pasivului acestora prin satisfacerea creanțelor creditorilor.

Restrângerea anumitor drepturi ale debitorului nu duce însă la dispariția totală a acelor drepturi. Astfel, debitorul are posibilitatea de a opta între acceptarea soluției cu privire la deschiderea procedurii insolvenței și propunerea unui plan de

reorganizare sau contestarea soluției de deschidere a procedurii insolvenței, contestare care însă nu trebuie să tindă spre o simplă tergiversare a cauzei. În plus, chiar dacă va fi respinsă contestația, un plan de reorganizare va putea fi propus de administratorul-judiciar sau de către creditorii. Astfel, Curtea observă că legea pune la dispoziție mai multe căi prin care debitorul își poate valorifica drepturile sale, inclusiv prin exercitarea accesului liber la justiție.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A. d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 3 pct. 1 lit. a) și pct. 6, ale art. 31 alin. (1) și ale art. 33 alin. (1), (2) și (4) din Legea nr. 85/2006 privind procedura insolvenței, excepție ridicată de Societatea Comercială „Independence Tour” — S.R.L. din Brașov în Dosarul nr. 3.295/62/2006 al Tribunalului Brașov — Secția comercială — Judecătorul-sindic.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 4 decembrie 2007.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Patricia Marilena Ionea

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr.1.139 din 4 decembrie 2007

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 38 alin. (2) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocaru	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Ion Tiucă	— procuror
Patricia Marilena Ionea	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 38 alin. (2) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, excepție ridicată de Gregory Cunicer în Dosarul nr. 14.455/3/AS/2007 al Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă, asigurări sociale, contencios administrativ și fiscal.

La apelul nominal se prezintă personal autorul excepției. Lipsește partea Casa de Pensii a Municipiului București, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Autorul excepției solicită admiterea acesteia, sens în care arată că textul de lege criticat restrânge dreptul său la pensie,

întrucât nu asimilează stagiului de cotizare și perioada când a urmat cursurile unei a doua facultăți. Astfel, consideră că intervine o discriminare între persoane aflate în situații analoage și comparabile.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată. În acest sens, arată că textul de lege criticat nu este contrar prevederilor art. 16 alin. (1) din Constituție, întrucât se aplică tuturor celor aflați în ipoteza normei juridice, fără privilegii sau discriminări. De asemenea, arată că, potrivit art. 47 alin. (2) din Constituție, legiuitorul se bucură de atributul exclusiv de a stabili criteriile și condițiile acordării dreptului la pensie. Astfel, asimilarea unei singure perioade a studiilor superioare stagiului de cotizare nu poate fi privită ca aducând atingere dreptului la pensie.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 30 mai 2007, pronunțată în Dosarul nr.14.455/3/AS/2007, **Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă, asigurări sociale, contencios administrativ și fiscal a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 38 alin. (2) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de**

pensii și alte drepturi de asigurări sociale. Excepția a fost ridicată de Gregory Cunicer cu prilejul soluționării contestației formulate împotriva deciziei de pensionare.

În motivarea excepției autorul acesteia susține, în esență, că textul de lege criticat este contrar art. 15 alin. (1) și art. 47 alin. (2) din Constituție, întrucât nu asimilează stagiului de cotizare decât o singură perioadă a studiilor universitare. În acest sens, arată că alin. (2) al art. 38 din Legea nr. 19/2000 „acordă doar o fracțiune din dreptul instituit prin alin. (1).”

Tribunalul București — Secția a VIII-a conflicte de muncă, asigurări sociale, contencios administrativ și fiscal consideră că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată, textul de lege criticat nefiind contrar dispozițiilor constituționale invocate de autorul excepției.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatul Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate este inadmisibilă, întrucât autorul excepției vizează de fapt o modificare a textului de lege criticat, ceea ce nu intră în competența instanței de contencios constituțional.

Avocatul Poporului consideră că textul de lege criticat este constituțional. În acest sens, arată că, potrivit art. 47 alin. (2) din Constituție, legiuitorul are dreptul exclusiv de a stabili condițiile și criteriile de acordare a dreptului la pensie.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au transmis punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 38 alin. (2) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul

public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 140 din 1 aprilie 2000, așa cum a fost modificat prin articolul unic pct. 10 din Legea nr. 338/2002 privind aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 49/2001 pentru modificarea și completarea Legii nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 446 din 25 iunie 2002.

Textul de lege criticat are următoarea redactare:

Art. 38 alin. (2): „*Asigurații care au absolvit mai multe instituții de învățământ superior, conform prevederilor alin. (1) lit. b), beneficiază de asimilarea, ca stagiu de cotizare, a unei singure perioade de studii, la alegere.*”

Autorul excepției consideră că textul de lege criticat este contrar prevederilor constituționale cuprinse în art. 15 alin. (1), care prevede că „*Cetățenii beneficiază de drepturile și de libertățile consacrate prin Constituție și prin alte legi și au obligațiile prevăzute de acestea*”, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi a cetățenilor și art. 47 alin. (2) care consacră dreptul cetățenilor la pensie.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că art. 38 din Legea nr. 19/2000 reglementează beneficiul asimilării unor perioade necontributive stagiului de cotizare, fixând în același timp și limitele acordării acestui beneficiu. În acest context, textul de lege criticat prevede că asigurații care au absolvit mai multe instituții de învățământ superior vor beneficia doar de asimilarea, ca stagiu de cotizare, a unei singure perioade de studii, la alegere.

Curtea apreciază că acest text de lege nu contravine prevederilor constituționale invocate de autorul excepției. Astfel, observă că art. 15 alin. (1) din Constituție prevede că cetățenii beneficiază de drepturile prevăzute prin legi. În același timp, art. 47 alin. (2) din Constituție consacră dreptul cetățenilor la pensie și la alte forme de asigurări sociale prevăzute de lege. Prin urmare, din aceste dispoziții constituționale reiese că legiuitorul se bucură de atributul exclusiv de a stabili conținutul, limitele și condițiile acordării dreptului la pensie. Această competență nu poate fi, de asemenea, privită ca aducând atingere principiului constituțional al egalității în drepturi, atât timp cât reglementarea instituită nu conține prevederi de natură să creeze discriminări între persoanele care se încadrează în norma juridică.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 38 alin. (2) din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, excepție ridicată de Gregory Cunicer în Dosarul nr. 14.455/3/AS/2007 al Tribunalului București — Secția a VIII-a conflicte de muncă, asigurări sociale, contencios administrativ și fiscal.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 4 decembrie 2007.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Patricia Marilena Ionea

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.140

din 4 decembrie 2007

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 77, art. 80, art. 164 alin. (3) și art. 180 din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Aspazia Cojocar	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Ion Tiucă	— procuror
Patricia Marilena Ionea	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 77, art. 80, art. 164 alin. (3) și ale art. 180 din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, excepție ridicată de Corneliu Buzelan în Dosarul nr. 928/118/2007 al Tribunalului Constanța — Secția civilă și asigurări sociale.

La apelul nominal lipsesc părțile, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, considerând că textele de lege criticate nu contravin dispozițiilor constituționale invocate de autorul excepției.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea nr. 221 AS din 14 mai 2007, pronunțată în Dosarul nr. 928/118/2007, **Tribunalul Constanța — Secția civilă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 77, art. 80, art. 164 alin. (3) și art. 180 din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale.** Excepția a fost ridicată de Corneliu Buzelan cu prilejul soluționării contestației formulate împotriva deciziei de stabilire a pensiei.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorul acesteia susține, în esență, că textele de lege criticate aduc atingere prevederilor constituționale care proclamă statul român ca stat social, precum și celor care prevăd obligația statului de a asigura un nivel de trai decent. În acest sens, arată că modul de stabilire și cuantumul mic al pensiei lezează demnitatea umană și contrazice preocuparea statului pentru creșterea calității vieții. De asemenea, consideră că sunt încălcate și prevederile art. 16 alin. (1) din Constituție, întrucât, pentru anumite categorii de cetățeni, legiuitorul a instituit alte criterii de calculare a pensiei, creând astfel o inegalitate între cetățeni.

Tribunalul Constanța — Secția civilă și asigurări sociale consideră că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată, textele de lege criticate nefiind contrare prin conținutul lor dispozițiilor din Constituție invocate de autorul excepției.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatul Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. În acest sens, arată că, prin dispozițiile de lege

criticate, legiuitorul a urmărit realizarea obligațiilor statului în domeniul măsurilor de protecție socială, ceea ce corespunde pe deplin caracterului social al statului român și nu face decât să răspundă prevederilor imperative ale art. 47 alin. (1) din Legea fundamentală. De asemenea, arată că reglementările deduse controlului de constituționalitate se aplică tuturor celor aflați în ipoteza normelor legale, fără nicio discriminare pe criterii arbitrarie, motiv pentru care apreciază că nu este întemeiată nici critica cu privire la încălcarea dispozițiilor art. 16 alin. (1) din Constituție. În același context, arată că legiuitorul este în drept să adopte prin legi speciale reglementări diferite pentru anumite categorii socioprofesionale, având în vedere situația deosebită în care se găsesc acestea.

Avocatul Poporului consideră că textele de lege criticate sunt constituționale, sens în care invocă jurisprudența Curții Constituționale în materie.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au transmis punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate cu care a fost sesizată.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 77, art. 80, art. 164 alin. (3) și ale art. 180 din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 140 din 1 aprilie 2000, cu modificările și completările ulterioare.

Textele de lege criticate au următoarea redactare:

— Art.77: „(1) *Punctajul mediu anual realizat de asigurat în perioada de cotizare se determină prin împărțirea numărului de puncte rezultat din însumarea punctajelor anuale realizate de asigurat în perioada de cotizare la numărul de ani corespunzător stagiului complet de cotizare, prevăzut în anexa nr. 3.*

(2) *În situația asiguraților prevăzuți la art. 43 și 47, la stabilirea punctajului mediu anual conform alin. (1) se iau în considerare stagiile de cotizare prevăzute la aceste articole.*

(3) *În situațiile prevăzute la art. 44, la stabilirea punctajului mediu anual al asiguraților conform alin. (1) se iau în considerare stagiile totale de cotizare necesare prevăzute în anexele nr. 4 și 5.*

(4) *La calcularea punctajului mediu anual, a punctajului anual și a numărului de puncte realizat în fiecare lună se utilizează cinci zecimale.”;*

— Art.80: „(1) *Valoarea unui punct de pensie se stabilește prin legea bugetului asigurărilor sociale de stat. Aceasta se determină prin actualizarea valorii punctului de pensie din luna decembrie a fiecărui an cu cel puțin rata inflației, prognozată pentru anul bugetar următor de instituția cu atribuții în domeniu.*

(2) *În raport cu evoluția indicatorilor macroeconomici și cu resursele financiare, valoarea punctului de pensie, stabilită*

conform prevederilor alin. (1), poate fi majorată prin legile de rectificarea a bugetului asigurărilor sociale de stat.

(3) Valoarea punctului de pensie, determinată conform prevederilor alin. (1) sau (2), nu poate fi mai mică de 37,5% din salariul mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, începând cu 1 ianuarie 2008, respectiv de 45% din salariul mediu brut utilizat la fundamentarea bugetului asigurărilor sociale de stat, începând cu 1 ianuarie 2009.”;

— Art. 164 alin. (3): „La determinarea punctajelor anuale, pe lângă salariile prevăzute la alin. (1) se au în vedere și sporurile cu caracter permanent, care, după data de 1 aprilie 1992, au făcut parte din baza de calcul a pensiilor conform legislației anterioare și care sunt înregistrate în carnetul de muncă sau sunt dovedite cu adeverințe eliberate de unități, conform legislației în vigoare. Sporul de vechime care se utilizează la stabilirea punctajelor anuale este următorul:

a) perioada 1 martie 1970 — 1 septembrie 1983:

3% pentru o vechime în muncă totală cuprinsă între 5—10 ani;

5% pentru o vechime în muncă totală cuprinsă între 10—15 ani;

7% pentru o vechime în muncă totală cuprinsă între 15—20 de ani;

10% pentru o vechime în muncă totală de peste 20 de ani;

b) perioada 1 septembrie 1983 — 1 aprilie 1992:

3% pentru o vechime în muncă totală cuprinsă între 3—5 ani;

6% pentru o vechime în muncă totală cuprinsă între 5—10 ani;

9% pentru o vechime în muncă totală cuprinsă între 10—15 ani;

12% pentru o vechime în muncă totală cuprinsă între 15—20 de ani;

15% pentru o vechime în muncă totală de peste 20 de ani.”;

— Art. 180: „(1) La data intrării în vigoare a prezentei legi pensiile de asigurări sociale de stat, pensiile suplimentare, pensiile de asigurări sociale pentru agricultori, stabilite pe baza legislației anterioare, precum și ajutoarele sociale stabilite potrivit legislației de pensii devin pensii în înțelesul prezentei legi.

(2) CNPAS va lua măsurile necesare astfel încât la data intrării în vigoare a prezentei legi să determine punctajul mediu anual al fiecărui pensionar, prin raportarea cuantumului pensiilor convenite conform legislației anterioare, pe categoriile de pensii prevăzute la art. 40, din care s-a dedus contribuția pentru asigurările sociale de sănătate, datorată conform legii, la valoarea unui punct de pensie, stabilită în condițiile art. 80.

(3) Pensionarilor de asigurări sociale de stat ale căror drepturi stabilite în perioada 1 ianuarie 1998 — 31 martie 2001 sunt mai mari decât un punctaj mediu estimat pentru persoanele ce se vor pensiona în condițiile prezentei legi, pe lângă punctajul mediu anual determinat conform prevederilor alin. (2), li se atribuie și acest punctaj mediu estimat, care se are în vedere la operațiunile de indexare și recorelare.

(3¹) Se exceptează de la prevederile alin. (3) pensionarii de asigurări sociale de stat ale căror drepturi de pensie s-au stabilit pe baza salariilor din ultimii 5 ani de activitate sau pe baza salariilor de până la data de 1 aprilie 1992. Acestor categorii de persoane li se aplică prevederile alin. (2).

(4) Punctajul mediu estimat, prevăzut la alin. (3), se calculează de CNPAS.

(5) Punctajul mediu anual și punctajul mediu estimat se pot corecta corespunzător recorelării prevăzute la art. 168 alin. (3)—(5).

(5¹) După definitivarea procesului de recorelare, punctajul mediu anual al pensiilor convenite persoanelor prevăzute la alin. (3¹) nu poate fi mai mic decât cel calculat la data de 1 aprilie 2001.

(6) Cuantumul pensiilor se stabilește pe baza prevederilor art. 76, luându-se în considerare punctajul mediu anual sau punctajul mediu estimat, după caz, ce va fi stabilit conform alin. (2), (3), (5) și (5¹).”

(7) În situația în care cuantumul pensiilor, stabilit conform alin. (6), este mai mic decât cel stabilit în baza legislației anterioare, se păstrează în plată cuantumul avantajos.”

Autorul excepției consideră că aceste texte de lege sunt contrare dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 1 alin. (3) în care se prevede că „România este stat de drept, democratic și social”, art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi și art. 47 alin. (1) care prevede că „Statul este obligat să ia măsuri de dezvoltare economică și de protecție socială, de natură să asigure cetățenilor un nivel de trai decent”.

Examinând motivarea autorului excepției, Curtea observă că, în realitate, criticile sale de neconstituționalitate se referă mai degrabă la modul de aplicare a legii, iar nu la conținutul textelor de lege criticate. Ținând cont că problemele de aplicare a legii reprezintă un aspect ce revine competenței instanței de judecată, iar nu instanței de contencios constituțional, excepția de neconstituționalitate urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

De altfel, Curtea constată că textele de lege criticate au fost supuse în numeroase rânduri controlului de constituționalitate în raport cu aceleași dispoziții constituționale. Astfel, prin decizii precum Decizia nr. 105 din 22 februarie 2005, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 263 din 30 martie 2005, Decizia nr. 356 din 23 septembrie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.015 din 3 noiembrie 2004, sau Decizia nr. 861 din 28 noiembrie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 45 din 22 ianuarie 2007, Curtea Constituțională, respingând excepțiile de neconstituționalitate ca neîntemeiate, a reținut că, potrivit art. 47 din Constituție, cetățenii au dreptul la pensie și la alte forme de asigurări sociale și măsuri de protecție socială, în condițiile stabilite de lege. Astfel, a arătat că legiuitorul are libertatea să stabilească drepturile de asigurări sociale convenite, condițiile și criteriile de acordare a acestora, modul de calcul și cuantumul lor valoric, în raport cu posibilitățile create prin resursele financiare disponibile, și să le modifice în concordanță cu schimbările ce se produc în resursele economico-financiare. De asemenea, Curtea a reținut că modul de stabilire a punctajului anual și a punctajului mediu, a valorii punctului de pensie, a condițiilor de includere a anumitor perioade în stagiul de cotizare și acordarea anumitor sporuri pentru perioadele cotizate peste stagiul standard sunt prevăzute prin norme cu caracter tehnic, care se aplică în mod egal persoanelor aflate în situații identice. Valoarea punctului de pensie, limita maximă a cuantumului pensiei, condițiile de recalculare și de recorelare a pensiilor anterior stabilite, ca și indexarea acestora, nu se pot face decât în raport cu resursele fondurilor de asigurări sociale disponibile.

În legătură cu principiul constituțional al egalității în drepturi, Curtea a arătat că legiuitorul este în drept, în considerarea unor situații deosebite, să adopte, prin legi speciale, reglementări diferite pentru anumite categorii socioprofesionale. Tratamentul juridic diferit, instituit pentru anumite categorii socioprofesionale, nu reprezintă nici privilegii și nici discriminări, în sensul interzis de art. 16 alin. (1) din Constituție, ci se justifică, obiectiv și rezonabil, prin situația diferită în care se află acele categorii de cetățeni.

Examinând motivarea autorului excepției, Curtea observă însă că, în realitate, criticile sale de neconstituționalitate se referă mai degrabă la modul de aplicare a legii, iar nu la conținutul textelor de lege criticate. Ținând cont că problemele de aplicare a legii reprezintă un aspect ce revine competenței instanței de judecată, iar nu instanței de contencios constituțional, excepția de neconstituționalitate urmează a fi respinsă ca inadmisibilă.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A. d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca fiind inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 77, art. 80, art. 164 alin. (3) și art. 180 din Legea nr. 19/2000 privind sistemul public de pensii și alte drepturi de asigurări sociale, excepție ridicată de Corneliu Buzelan în Dosarul nr. 928/118/2007 al Tribunalului Constanța — Secția civilă și asigurări sociale.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 4 decembrie 2007.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Patricia Marilena Ionea

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.162
din 11 decembrie 2007

referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 80 din Legea nr. 164/2001 privind pensiile militare de stat

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Simona Ricu	— procuror
Patricia Marilena Ionea	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 80 din Legea nr. 164/2001 privind pensiile militare de stat, excepție ridicată de Dragomir Popa în Dosarul nr. 513/2/2007 (340/2007) al Curții de Apel București — Secția a VII-a civilă și pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale.

La apelul nominal se prezintă personal autorul excepției. Lipsesc părțile Inspectoratul de Poliție al Județului Giurgiu și Ministerul Administrației și Internelor, față de care procedura de citare este legal îndeplinită.

Autorul excepției solicită admiterea acesteia. În acest sens, arată că textul de lege criticat este neconstituțional, întrucât duce la dispariția dreptului la pensie suplimentară.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției, considerând că în speță se ridică de fapt chestiuni de aplicare a legii ce revin competenței instanței de judecată.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 26 martie 2007, pronunțată în Dosarul nr. 513/2/2007(340/2007), **Curtea de Apel București — Secția a VII-a civilă și pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 80 din Legea nr. 164/2001 privind pensiile militare de stat.** Excepția a fost ridicată de Dragomir Popa cu prilejul soluționării cererii de recurs formulate împotriva Sentinței civile nr. 240 din

17 octombrie 2006, pronunțată de Tribunalul Giurgiu în Dosarul nr. 2.346/2/2006, având ca obiect recalcularea pensiei.

În motivarea excepției autorul acesteia susține, în esență, că textul de lege criticat aduce atingere dreptului la pensie și principiului constituțional al egalității în drepturi. În acest sens, arată că art. 80 din Legea nr. 164/2001 anulează de fapt dreptul la pensie suplimentară, întrucât, începând cu 1 august 2004, când această pensie a devenit pensie militară de stat, potrivit art. 80 din aceeași lege, nu i-au mai fost acordate drepturile corespunzătoare pensiei suplimentare, acestea fiind de fapt absorbite în cuantumul majorat al pensiei de serviciu, rezultat prin actualizare. De asemenea, se consideră discriminat în raport cu persoanele care se pensionează ulterior intrării în vigoare a Legii nr. 164/2001 și pentru care se prevede expres acordarea unui spor pentru contribuția la fondul de pensie suplimentară.

Curtea de Apel București — Secția a VII-a civilă și pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale consideră că excepția de neconstituționalitate nu este întemeiată. În acest sens, arată că discrepanțele generate prin recalcularea și recorelarea pensiilor nu pot conduce la calificarea reglementării ca fiind discriminatorie, întrucât esențială este voința legiuitorului de a le elimina, chiar dacă un asemenea deziderat nu se poate realiza dintr-o dată, ci, din rațiuni practice, numai treptat, în timp. De asemenea, arată că tipul pensiei, condițiile de acordare a diferitelor tipuri de pensie, modul de calcul și plata pensiei sunt stabilite, potrivit dispozițiilor art. 47 alin. (2) din Constituție, prin lege, astfel că legiuitorul este în drept să modifice și să completeze reglementările legale referitoare la condițiile de exercitare a dreptului la pensie ori de câte ori consideră că situația economică a țării, resursele financiare existente permit sau impun anumite modificări.

În conformitate cu dispozițiile art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului, precum și Avocatul Poporului, pentru a-și formula punctele de vedere cu privire la excepția de neconstituționalitate.

Guvernul consideră că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată. Astfel, arată că textul de lege criticat confirmă faptul că pensiile suplimentare sunt păstrate, fiind însă contopite

cu celelalte pensii acordate militarilor în pensii militare de stat, potrivit înțelesului dat de această nouă reglementare. Modul concret de calcul al pensiei reclamantului poate fi eronat în speță, însă această împrejurare nu schimbă caracterul constituțional al prevederii conținute în art. 80 din Legea nr. 164/2001.

Avocatul Poporului consideră că textele de lege criticate sunt constituționale, sens în care arată că art. 80 din Legea nr. 164/2001 nu conține în sine nicio prevedere care să afecteze dreptul la pensie, iar actualizarea și recalcularea acestui drept se face numai în favoarea beneficiarului. De altfel, arată că stabilirea modalităților de exercitare a dreptului la pensie ține de opțiunea liberă a legiuitorului, fondată pe dispozițiile art. 47 alin. (2) din Constituție.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au transmis punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părții prezente, concluziile procurorului, dispozițiile de lege criticate, prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție și ale art. 1 alin. (1), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 80 din Legea nr. 164/2001 privind pensiile militare de stat, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 748 din 14 octombrie 2002.

Textul de lege criticat are următoare redactare:

Art. 80: „La data încheierii procesului de recalculare a pensiilor, efectuată potrivit prevederilor art. 79, pensiile și pensiile suplimentare acordate pe baza legislației anterioare, aflate în plată, devin pensii militare de stat în înțelesul prezentei legi.”

Autorul excepției consideră că acest text de lege este contrar dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 16 alin. (1) privind egalitatea în drepturi a cetățenilor și în art. 47 alin. (2) care stipulează că „Cetățenii au dreptul la pensie, la concediu de maternitate plătit, la asistență medicală în unitățile sanitare de stat, la ajutor de șomaj și la alte forme de asigurări sociale publice sau private, prevăzute de lege”.

Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea observă că, în opinia autorului excepției, textul de lege criticat duce la dispariția drepturilor ce corespundea pensiei suplimentare, încălcând astfel dreptul la pensie consacrat de dispozițiile

constituționale. Din motivarea sa, reiese că această dispariție a avut loc ca urmare a procesului de actualizare a pensiilor, când drepturile convenite corespunzător pensiei suplimentare nu au mai fost acordate, acestea fiind absorbite în cuantumul mărit al pensiei militare de serviciu.

Față de acestea, Curtea constată că prevederile art. 80 din Legea nr. 164/2001, privind contopirea pensiei suplimentare cu pensia militară de stat, și-au găsit aplicarea după încheierea procesului de recalculare a pensiilor, care, potrivit art. 79 din aceeași lege, s-a realizat prin actualizarea cuantumului pensiei „în plată”, luându-se astfel în calcul inclusiv pensia suplimentară. Prin urmare, mărirea cuantumului pensiei, în sensul actualizării potrivit art. 79, nu putea să aibă loc prin simpla adăugare a cuantumului pensiei suplimentare, întrucât contopirea celor două pensii nu a avut loc decât ulterior finalizării acestui proces. De asemenea, având în vedere cuantumul pensiei stabilite prin recalculare, actualizările ulterioare, potrivit art. 48 din lege, nu pot fi interpretate ca ducând la dispariția drepturilor câștigate prin contribuția la fondul de pensie suplimentară.

Așa fiind, nu se poate susține că persoanele pensionate după intrarea în vigoare a Legii nr. 164/2001 și care beneficiază de un anumit spor pentru contribuția la fondul de pensie suplimentară se află într-o situație mai favorabilă decât cele pensionate anterior acestei legi. Cei care au obținut dreptul de pensie potrivit Legii nr. 164/2001 sunt supuși doar unui tratament juridic diferențiat, deoarece solicită dreptul la pensie potrivit noii reglementări, nefiind necesară parcurgerea procesului de recalculare, potrivit art. 79 din lege.

Curtea Constituțională a statuat în mod constant în jurisprudența sa că principiul egalității în drepturi nu presupune omogenitate, astfel că situații juridice diferite justifică instituirea unui tratament juridic diferențiat. O astfel de situație juridică a fost considerată și data diferită la care diverse persoane solicită acordarea dreptului de pensie, plasându-se sub imperiul unor reglementări diferite.

De altfel, cu privire la aceste aspecte, Curtea s-a mai pronunțat prin Decizia nr. 290 din 1 iulie 2004, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 735 din 16 august 2004, și prin Decizia nr. 278 din 21 martie 2006, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 346 din 17 aprilie 2006.

Dacă, în speță, instituțiile implicate au aplicat textul de lege criticat potrivit unei interpretări diferite decât celei conforme cu prevederile Legii fundamentale, aceasta nu constituie un aspect de neconstituționalitate, ci de aplicare a legii, ce revine în competența instanței de judecată, iar nu a celei de contencios constituțional.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A. d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 80 din Legea nr. 164/2001 privind pensiile militare de stat, excepție ridicată de Dragomir Popa în Dosarul nr. 513/2/2007 (340/2007) al Curții de Apel București — Secția a VII-a civilă și pentru cauze privind conflicte de muncă și asigurări sociale.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 11 decembrie 2007.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Patricia Marilena Ionea

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIA Nr. 1.163
din 11 decembrie 2007referitoare la excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 61¹
din Codul de procedură penală

Ioan Vida	— președinte
Nicolae Cochinescu	— judecător
Acsinte Gaspar	— judecător
Petre Ninosu	— judecător
Ion Predescu	— judecător
Puskás Valentin Zoltán	— judecător
Tudorel Toader	— judecător
Augustin Zegrean	— judecător
Iuliana Nedelcu	— procuror
Afrodita Laura Tutunaru	— magistrat-asistent

Pe rol se află soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 61¹ din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Edit Lazăr și Călin Clopina în Dosarul nr. 744/33/2007 al Curții de Apel Cluj — Secția penală și de minori.

La apelul nominal, autorii excepției se prezintă personal și asistați de apărătorul ales, cu delegație la dosar. Se constată lipsa părții Vladimir Pavel Kasai, față de care procedura de citare a fost legal îndeplinită.

La dosar, celălalt avocat al autorilor excepției a depus o cerere prin care solicită acordarea unui nou termen de judecată, deoarece se află în imposibilitate de a se prezenta în fața Curții Constituționale, fiind citat într-o altă cauză aflată pe rolul Tribunalului Arad.

Apărătorul ales susține cererea formulată în cauză.

Autorii excepției sunt de acord cu punctul de vedere al apărătorului ales.

Reprezentantul Ministerului Public se opune acordării unui nou termen de judecată.

Curtea, deliberând, în temeiul art. 14 din Legea nr. 47/1992 și al art. 156 din Codul de procedură civilă, respinge cererea formulată.

Cauza se află în stare de judecată.

Apărătorul ales al autorilor excepției solicită admiterea acesteia, reiterând aspectele semnalate în notele scrise.

Autorii excepției susțin concluziile avocatului prezent.

Reprezentantul Ministerului Public pune concluzii de respingere a excepției de neconstituționalitate ca neîntemeiată, deoarece există doar o aparență de încălcare a drepturilor constituționale, și precizează că părțile nu își pot alege judecătorul.

CURTEA,

având în vedere actele și lucrările dosarului, constată următoarele:

Prin Încheierea din 20 iunie 2007, pronunțată în Dosarul nr. 744/33/2007, **Curtea de Apel Cluj — Secția penală și de minori a sesizat Curtea Constituțională cu excepția de neconstituționalitate a prevederilor art. 61¹ din Codul de procedură penală**, excepție ridicată de Edit Lazăr și Călin Clopina în dosarul de mai sus având ca obiect soluționarea unei cauze penale.

În motivarea excepției de neconstituționalitate autorii acesteia susțin că prevederile legale menționate încalcă dispozițiile constituționale ale art. 21 referitoare la *Accesul liber la justiție*, art. 24 referitoare la *Dreptul la apărare*, art. 20 referitoare la *Tratatele internaționale privind drepturile omului*, precum și ale art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale referitoare la *Dreptul la un proces echitabil*.

Autorii excepției arată că dispozițiile legale criticate pun inculpatul pe o poziție de inferioritate față de procuror, ajungându-se astfel la o încălcare a dreptului la egalitatea armelor.

De asemenea, este afectat și dreptul la apărare, deoarece, spre deosebire de procedura referitoare la strămătarea judecării cauzei, procedura de judecată a desemnării altei instanțe se desfășoară fără citarea inculpatului, acesta neavând cunoștință de declanșarea ei. O astfel de diferență nu are nicio justificare rezonabilă, inculpatul fiind privat de posibilitatea de a-și exprima argumentele cu privire la desemnarea altei instanțe. Caracterul inechitabil al procedurii criticate rezultă și din faptul că instanța judecă în camera de consiliu. Or, potrivit art. 6 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, judecata trebuie să aibă loc în public, cu excepția ipotezelor în care judecarea în ședință secretă se impune pentru a proteja morala, ordinea publică sau securitatea națională într-o societate democratică, dacă interesele minorilor sau protecția vieții private a părților o impun, ori în măsura în care instanța consideră că publicitatea poate aduce atingere intereselor justiției.

Curtea de Apel Cluj — Secția penală și de minori opinează că excepția de neconstituționalitate are legătură cu soluționarea cauzei dat fiind că privește legala sesizare a instanței. De asemenea, consideră că excepția este întemeiată numai în măsura în care textul legal criticat conferă doar procurorului posibilitatea de a solicita în cursul urmăririi penale stabilirea altei instanțe egale în grad pentru soluționarea cauzei. Aceasta, deoarece Curtea Europeană a Drepturilor Omului a instituit, potrivit art. 6 din Convenție, o serie de garanții menite să asigure tratarea egală a părților pe toată durata desfășurării procedurii în fața unui tribunal, fără ca una să fie avantajată în raport cu cealaltă. Art. 61¹ din Codul de procedură penală „asigurând doar procurorului posibilitatea de a cere în cursul urmăririi penale desemnarea unei alte instanțe în vederea judecării cauzei, omițându-se că un interes similar l-ar putea avea în această fază a procesului și inculpatul sau oricare altă parte din proces, conduce la poziționarea acestora din urmă într-o situație inegală din punctul de vedere al procedurilor penale la care pot apela pentru apărarea intereselor legitime și care, corelativ rațiunii care stă la baza acestei reglementări, asigură accesul la o instanță imparțială”.

Celelalte motive invocate în susținerea excepției sunt, în opinia instanței de judecată, nefondate.

Potrivit art. 30 alin. (1) din Legea nr. 47/1992, încheierea de sesizare a fost comunicată președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, pentru a-și exprima punctele de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

Guvernul apreciază că excepția de neconstituționalitate este neîntemeiată, deoarece prevederile criticate nu sunt de natură să afecteze dreptul la apărare sau accesul liber la justiție, părțile având toate drepturile pe care le oferă Codul de procedură penală în faza de urmărire penală și, ulterior, în faza de judecată. De asemenea, exercitarea căilor de atac nu presupune faptul că acest drept trebuie asigurat la toate structurile judecătorești, legea putând institui reguli deosebite în considerarea unor situații diferite. De altfel, desemnarea unei alte instanțe pentru judecarea cauzei nu este o procedură de soluționare în fond a procesului, ci constituie o procedură specială de stabilire a competenței teritoriale menită tocmai să asigure condițiile unui proces echitabil.

Având în vedere că urmărirea penală nu este publică și luând în considerare faptul că procurorul, în activitatea de efectuare ori de supraveghere a urmăririi penale, poate să dispună de dovezi care justifică o posibilă strămutare, atunci acesta, pentru a nu întârzia în mod nejustificat judecarea fondului cauzei, poate cere desemnarea unei alte instanțe încă din cursul urmăririi penale.

Avocatul Poporului consideră că excepția de neconstituționalitate este întemeiată, deoarece inculpatul sau alte părți pot solicita strămutarea pricinii abia în cursul judecării, când instanța a fost deja sesizată. Totodată, procurorul are posibilitatea să ceară strămutarea pricinii în aceleași condiții ca și părțile din dosar, astfel că art. 61¹ din Codul de procedură penală asigură procurorului un mijloc procedural în plus față de părțile cauzei.

Sub acest aspect, în opinia Avocatului Poporului, prevederile legale indicate contravin dreptului părților la un proces echitabil, care presupune echilibrul și egalitatea armelor pentru toate actele de procedură. Conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, egalitatea armelor presupune ca orice parte din proces să beneficieze de o posibilitate rezonabilă de a-și expune cauza în fața instanței, în condiții în care să nu o dezavantajeze în mod semnificativ în raport cu partea adversă. Mai mult, cererea procurorului se soluționează de Înalta Curte de Casație și Justiție în camera de consiliu, prin încheiere care nu este supusă niciunei căi de atac. Pe cale de consecință, părțile interesate nu sunt înștiințate despre introducerea cererii de desemnare a altei instanțe, despre termenul fixat pentru soluționarea acesteia, neavând posibilitatea de a formula apărările pe care le consideră necesare.

Președinții celor două Camere ale Parlamentului nu au comunicat punctele lor de vedere asupra excepției de neconstituționalitate.

CURTEA,

examinând încheierea de sesizare, punctele de vedere ale Guvernului și Avocatului Poporului, raportul întocmit de judecătorul-raportor, susținerile părților, concluziile procurorului, dispozițiile legale criticate, raportate la prevederile Constituției, precum și Legea nr. 47/1992, reține următoarele:

Curtea Constituțională constată că a fost legal sesizată și este competentă, potrivit dispozițiilor art. 146 lit. d) din Constituție, ale art. 1 alin. (2), ale art. 2, 3, 10 și 29 din Legea nr. 47/1992, să soluționeze excepția de neconstituționalitate.

Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie dispozițiile art. 61¹ din Codul de procedură penală, cu denumirea marginală *Desemnarea altei instanțe pentru judecarea cauzei*, care au următorul conținut: „*Procurorul care efectuează sau supraveghează urmărirea penală poate cere Înaltei Curți de Casație și Justiție să desemneze o instanță egală în grad cu cea căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță, care să fie sesizată în cazul în care se va emite rechizitoriul.*”

Dispozițiile art. 55 alin. 1, art. 56 alin. 1 și 2 și art. 61 se aplică în mod corespunzător.

Înalta Curte de Casație și Justiție soluționează cererea în camera de consiliu, în termen de 15 zile.

Înalta Curte de Casație și Justiție dispune, prin încheiere motivată, fie respingerea cererii, fie admiterea cererii și desemnarea unei instanțe egale în grad cu cea căreia i-ar reveni competența să judece cauza în primă instanță, care să fie sesizată în cazul în care se va emite rechizitoriul.

Încheierea prin care Înalta Curte de Casație și Justiție soluționează cererea nu este supusă niciunei căi de atac.”

1. Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că din analiza dosarului rezultă că, prin Încheierea nr. 5.688 din 2 octombrie 2006, pronunțată în Dosarul nr. 13.394/1/2006, Înalta Curte de Casație și Justiție, sesizată în temeiul art. 61¹ din Codul de procedură penală de către procurorii din cadrul D.N.A. Serviciul Teritorial Timișoara, a desemnat Tribunalul Bistrița-Năsăud ca instanță competentă să judece cauza în situația în care s-ar emite rechizitoriul. Menționez că în mod obișnuit competența teritorială de a judeca cauza ar fi revenit, potrivit legislației în vigoare la acea dată, Tribunalului Timiș. Ulterior sesizării instanței prin rechizitoriu (la data de 19 octombrie 2006), Tribunalul Bistrița-Năsăud, ca instanță desemnată să judece cauza, a dispus prin sentința penală nr. 85/F/2007 din 16 aprilie 2007 declinarea de competență în favoarea Curții de Apel Cluj, deoarece, între timp, au survenit modificări legislative (Legea nr. 79/2007) potrivit cărora infracțiunile comise de avocați (în speță 2 inculpați aveau calitatea de avocați) sunt judecate în fond de curțile de apel.

Așa fiind, se constată că excepția de neconstituționalitate a fost ridicată în dosarul care a ajuns, așa cum s-a arătat mai sus, pe rolul Curții de Apel Cluj. Deoarece în cauză se ridică probleme ce țin de competența instanței de judecată, Curtea constată că excepția de neconstituționalitate are legătură cu soluționarea litigiului și este admisibilă sub acest aspect.

2. Cât privește fondul excepției de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele:

Instituția desemnării altei instanțe, ca și cea a declinării de competență, nu are caracterul unei judecări — pentru că în cadrul acestei proceduri nu se soluționează fondul cauzei —, ci al unui incident în administrarea justiției, inerent bunei funcționări a sistemului judiciar.

Ținând seama de natura instituției, ca și de imperativul celerității procesului penal, nu se poate reține, așa cum fără temei susține autorul excepției, că textul de lege este de natură să încalce sau să restrângă dreptul la apărare și la un proces echitabil. Atât inculpatul, cât și celelalte părți își pot exercita drepturile procesuale în fața instanței competente astfel desemnate, precum și dreptul de a ataca prin mijloacele prevăzute de lege hotărârea prin care se va soluționa cauza, prin aceasta înțelegându-se chiar posibilitatea de a formula, în temeiul art. 55 alin. 2 din Codul de procedură penală, o cerere de strămutare.

Faptul că numai procurorul are calitatea de subiect de sesizare a instanței supreme competente să hotărască asupra desemnării altei instanțe în cazul emiterii actului de inculpare își găsește justificarea în rolul constituțional al acestuia, așa cum este prevăzut de art. 131 alin. (2) din Legea fundamentală, potrivit căruia „În activitatea judiciară, Ministerul Public reprezintă interesele generale ale societății și apără ordinea de drept, precum și drepturile și libertățile cetățenilor”, sens în care organul de urmărire penală este obligat să aibă un rol activ pentru aflarea adevărului și lămurirea cauzei sub toate aspectele în vederea unei juste soluționări a cauzei, prin aceasta înțelegându-se și înlăturarea temeiurilor care pot constitui motiv de strămutare.

De asemenea, faptul că verificările prevăzute de textul de lege criticat se realizează în camera de consiliu, fără citarea părților, este în deplină concordanță cu prevederile art. 127 din Legea fundamentală, potrivit căroră „Ședințele de judecată sunt publice, afară de cazurile prevăzute de lege”, și nu aduce atingere, în niciun mod, dispozițiilor constituționale invocate.

De altfel, și Curtea de la Strasbourg a decis în același sens, statuând că art. 6 din Convenție nu se aplică în materie, deoarece procedura de desemnare a unei alte instanțe vizează doar aspecte de competență și nu are ca obiect judecarea cererilor cu privire la drepturile și obligațiile cu caracter civil sau legate de o acuzație penală. A se vedea Cauza *Puelinckx contra*

Belgiei din 18.09.2001, în care reclamantul invoca încălcarea art. 6 paragrafele 1 și 2 din Convenție, întrucât în faza de urmărire penală apelul său împotriva Consiliului din Liège prin care se desemna o altă instanță competentă a fost declarat inadmisibil. De asemenea, reclamantul a invocat încălcarea dreptului la apărare, precum și a principiului egalității armelor și a principiului contradictorialității. Cererea pentru desemnarea unei alte instanțe, pe baza unor date nou-apărute în dosar, fusese făcută de procurorul general de pe lângă Curtea de Casație, reclamantul fiind urmărit penal într-un proces de corupție.

În ce privește susținerea referitoare la încălcarea liberului acces la justiție, Curtea constată că nici aceasta nu poate fi primită, deoarece accesul la justiție înseamnă accesul la instanțele de judecată — în componența cărora, potrivit art. 124 alin. (3) din Constituție, intră numai judecători independenți — înzestrate, potrivit art. 126 alin. (2) din Legea fundamentală, cu competența și cu procedurile stabilite prin lege, iar pe de altă parte, este impropriu să se afirme lipsa de acces la justiție chiar în cadrul desfășurării unui proces judiciar. De altfel, legiuitorul a stabilit procedura desemnării altei instanțe în faza de urmărire penală, tocmai în virtutea dreptului la un proces echitabil, care presupune, între altele, dreptul la soluționarea cauzei într-un termen rezonabil.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art. 146 lit. d) și al art. 147 alin. (4) din Constituție, precum și al art. 1—3, al art. 11 alin. (1) lit. A.d) și al art. 29 din Legea nr. 47/1992, cu majoritate de voturi,

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

În numele legii

DECIDE:

Respinge excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 61¹ din Codul de procedură penală, excepție ridicată de Edit Lazăr și Călin Clopina în Dosarul nr. 744/33/2007 al Curții de Apel Cluj — Secția penală și de minori.

Definitivă și general obligatorie.

Pronunțată în ședința publică din data de 11 decembrie 2007.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE,
prof. univ. dr. **IOAN VIDA**

Magistrat-asistent,
Afrodita Laura Tutunaru

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; C.I.F. RO427282,
IBAN: RO55RNCB0082006711100001 Banca Comercială Română — S.A. — Sucursala „Unirea” București
și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 Direcția de Trezorerie și Contabilitate Publică a Municipiului București
(alocat numai persoanelor juridice bugetare)

Tel. 318.51.29/150, fax 318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, internet: www.monitoruloficial.ro
Adresa pentru publicitate: Centrul pentru vânzări și relații cu publicul, București, șos. Panduri nr. 1,
bloc P33, parter, sectorul 5, tel. 411.58.33 și 410.47.30, fax 410.77.36 și 410.47.23
Tiparul: „Monitorul Oficial” R.A.

